

ÉRTEKEZÉSEK

Földtani Közlöny, Bull. of the Hungarian Geol. Soc. (1970) 100. 1-2.

Újabb száz év elé

Dr. Nemecz Ernő

Száz esztendő egy tudományos folyóirat életében, abban a Közép-Európában, ahol az utolsó század sűrű történelmi fordulatai annyi kezdeményezést, magasabb kulturális célok felé törekvést hiúsítottak meg, valóban tiszteletre méltó idő. A helytállásra, mellyel az egymást váltó és sok tekintetben különböző nemzedékek a Földtani Közlönyt egy évszázadon keresztül fenntartották, méltán büszke lehet nemcsak a geológus, hanem az egész magyar tudományos társadalom is, Hiszen a Közlöny alapítási évében világszerte számontartott ezernél alig több folyóiratból mindössze néhány maradt fenn változatlanul napjainkig.

Amidőn alapításának 100. esztendejét ünneplő Közlönyünket köszöntjük, mindenekelőtt hálásan gondolunk vissza az alapítókra, s mindazoknak a társulati tagoknak hosszú sorára, akiknek mindenkori tiszte és sokszor nehéz feladata volt, hogy a magyar földtani tudományt reprezentáló Közlöny idejében eljuthasson a geológus kezébe. A Közlöny együtt született a magyar földtantudománnyal és a magyar geológia a Földtani Közlönnyel: hiszen minden tudományos tevékenység első jelentkezése és produktuma a leírt gondolat, a közreadott ismeret, a publikáció. Tudomány és folyóirat kölcsönösen feltételezik egymást.

A nagy múlt azonban nemcsak büszkeség és erő, hanem a folyóirat jövőjét illetően nagy gond forrása is. Világszerte a folyóiratok számának gyors növekedését látjuk: 15 évenkénti megkétszereződéssel napjainkban túlhaladta a százezres számot. Mindez a tudomány hallatlanul felfokozott szakosodásának következménye, amely a közlés struktúráját is a sajátjára formálta. Mindenütt csökken az érdeklődés az általános, valamely nagy tudomány egészét felölelő folyóirat iránt s a túl régi folyóiratok maguk is vagy szűkítik témakörüket, vagy kegyeleti tárgyként maradtak fenn egy nemzet kulturális panteonjában.

De nemcsak a szerkezeti átrendeződés hat nyugtalanítóan. Napjainkban a tudományos információközlés forradalma bontakozik ki: filmek, mágneses szalagok, ferrit-kristályok és ki tudja milyen embercsinálta eszközök fogják ellátni az ismeretek rögzítését, válogatását és továbbítását. Lesz-e szükség még hagyományos folyóiraatra? . . .

Minden bizonnyal még sokáig megmarad a tudományos eredmény ismertté tételének jelenlegi módja és Közlönyünk még sok évjáratot fog megélni. De bizonyos az is, hogy állandóan módosulva-alkalmazkodva a kor és tudomány követelményeihez.

Azt kívánjuk tehát most is, hogy Közlönyünk 100. jubiláris kötetétől kezdődő új köntöse a cikkek szerkezeti és nyomdai megmunkálásán keresztül egyaránt, megújult formában fejezze ki a modern tudomány sallangmentes, tárgyvilágos-tömör s ugyanakkor minden eddiginél gazdagabb — mert a tényekhez közelebb álló — gondolatait a világról. Nem kétséges, hogy geológusaink szellemi termésük legjavát nyújtják át a jövőben is Közlönyünk számára s a mindannyiunkhoz oly közelálló Földtani Közlöny egy újabb századon át fogja hirdetni a magyar geológia életerejét és virágzását!